

NÓGRÁDI LAPOK

és HONTI HIRADÓ.

Politikai, társadalmi s közgazdasági hetilap.

Közlendék feltételei:

Egyes évre 6 frt. Fél évre 3 frt. Évesgyedre 1 frt 40 kr.
Egyes szám ára 15 krajczár.
Közlendék csopán a kiadók hivatalánál lehet B.-Gyarmaton.

Hirdetési díjak:

Öt hasznos postaiór 5 kr. Helyez minden boltiállásnál 30 kr.
Nyílttér garmond cora 30 kr. — Nagyobb és többeszi hirdetések
jutányosnak emelkedhetnek.

A lap szellemi részére s a nyílttérre vonatkozó minden
költségek a megrendelőt illetik.

Közlendék pénzek, reklamációk, és hirdetések
a kiadók hivatalánál.

B.-Gyarmat, márczius 4.

Az utóbbi időben az erősebben szellőztetett kérdések egyike a panslavizmus és keleti mozgalmak. Igen élénk, tán kissé túlzott színekben rajzolta az állapot egyik oldalát a nemrég megjelent „Panslavizmus és Protestantizmus” című mű. Természetes, hogy ilyen tartalmas s ily éles színekkel festett mű nem maradhatott megjegyzés nélkül, mert sajnos, a mit mindaddig e műre vonatkozólag olvastunk, az a megjegyzés szerény vonalán felül nem emelkedett. Egyike tekintélyes veterán-rajnainknak a protestans Pulszky, érdemesnek tartotta e művet szintén egy megjegyzésre a „N. P. Journal” hasábjain, melyben azon véleményének ad kifejezést, hogy a magyarbani úgy prot. mint r. kath. papok úgynevezett panslav ideái nem érnek fel Sz.-Pétervárig, más szóval, hogy egyáltalán nem kívánják az orosz uralmat. Nem tekintve ez alkalommal ezen állítás el vagy el nem fogadható voltát, — a túl nem becsúlva a fentidézett mű érdemeit, — sajnálattal könytelenítettünk constán, hogy — ismételjük nem a mű — de az eszme nem talált nagyobb viszhangra. — Mi azt hisszük, hogy nem igen fekszik érdeklünkben kutatni, vajjon rusophil vagy akár frankophil legyen is az az iránylat, mely hasánk békéjébe fenyegeti, elég hogy fenyegeti, s nekünk nem szabad elmulasztanunk, hogy az övszerekről idejekorán gondoskodjunk. Vagy nem veszélyeztetik a hazát azok a békeherdők apostolok? Akkor hát ki voel lássuk azt a népboldogító eszméket, kár véka alá rejtőzniük! Hadd álljunk mink is hozzájuk! És akkor miért az a jajveszokelés a jogtalan eltiprásokról Magyarországnak szabadságért vérral öntözött földén?

Hanem ami halad, el nem marad. — A viszhang bár egy kissé késő, mégis megjött. A február 26-diki postával Budapestről egy vékony, összesen 2 nyolczad lapra menő röpiratot menesztett egy ellenpárti köz az ország minden irányában, — ennek is két és egy negyed része üres; — de annál többet akar mondani az a néhány rigmus, mely a „Dal a nagy férfiakról” — ez a röpirat címe — irt költemény tárgyát képezi. — Nem szokásunk az ilyen röpiratoknak nagy értéket tulajdonítani. Hasonlók azok a Tiszavirágok, mely napkeltevel buvik ki tojásából, és a napnyugta már nem találja élve. Ezen esetben is csak a dolog maga — melylyel foglalkozik — érdemi meg a figyelmet.

Hogy mimódon fedeste föl író a „Felvidéki” jelentését, nem fekszik érdeklünkben kutatni, mindenkor nem arra fektetvén a főszólyt, hogy „ki?” de „mit?” mond? Épen azért most sem kutatjuk, ki legyen az anonymus, a ki szerénysége tudatában még csak azt sem tette ki, hogy „Alvidék”: elég tudnunk — mint fentebb mondtuk — egy ellenséges kéz, a ki kéz látszatában egy szál tollat törni a „Protestantizmus és Panslavizmus” írójával; nem is, de őt becsületesen meglecselezeti, mondván neki igazságokat a szentírásból, melyek ha ráillenek, ugyancsak pirulhat belől a „dal” szerzője sőtve érzi a protestantizmust a ráolvasa „Felvidéki”-re, ki neki egy zólyomjegyei ev pap, hogy: „a ki az én kenyeremet eszi, sarkát felemelte ellenem!” Hát biz az megesik, hogy megsértetünk olyan által is, a kitől azt legkevésbé so várunk; de ha az a sértés nem másból, csak a tiszta jó aszándéknak kissé túlhatásából származott, akkor szívesen megbocsátunk,

és tessék meghinni, hogy a prot. egyház is legszívesebben fog „Felvidéki”-nek békéjébe nyújtani, meg lévén arról győződve, hogy az, aki oly mereven felemelte sarkát az általa kárhoztatandóknak vélt öszmek ellen, ép oly szívesen fog fejet hajítani az igazságnak meggyőző érvei elől. De ez igazságot hiába kereszük a „Dalba”. Személyeskedés és kecsord szemrehányás nagyobbbrézt, melyre azt hisszük, kár volt a fáradságot s méginkább a költséget forlítani.

Egy igazságot azonban még is szívesen elismerünk, azt t. i., hogy író, a maga eszmélyét tekintve, tisztán szeretheti az evangéliumot, s ezért a panslavizmus vádját igyekszik a protestantizmusról elháritani.

Mi, amint nem tartjuk csöszörűnek a szertelen zajt, úgy az elbizakodást ép eszidőben nem helyeselhetünk.

„Szükség nekünk ébren lennünk!” — A kormány utóbbi fellépései arról tanuskodnak, hogy amint nem szükségül az öszmekelő nőgátat, úgy az ily éb. haszonatlan (bölcső) „Dalok” által magát elaltatni nem hagyja!

Közigazgatási bizottsági ülés.

(Márczius 1-én.)

(Távollevők: Beniczky Gyula, gr. Forgách Antal, Huszár István, Schorvasky János és Pulszky Agost.)

Előlk Madách Károly alispán szívélyesen ádvözölve a megjelenteket, az ülést pont 10 órakor megnyitotta.

Felolvasatott az alispáni jelentés, s az előzőleg elintézt ügyek tárgysorozata. Tadmásal vételtet.

Parkas Géza bodonyi ev. lelkész panaszt adott be a szolgabírói hivatalhoz, hogy Kilián József és társai, kik protestans telkeket (mert már ilyen is van) vádroltak össze, az ezen telkek utáni papi járandóságokat nem fizetik. A szolgabíró Kiliánt és társait elpa-

A „NÓGRÁDI LAPOK” TÁRCZAJA.

Aki a legdrágább kincset nem ismerő.

Írta: Kaposay István.

I.

Bisonyára többen lezának olvasóim között, kik e eszmét olvasván, azt várják, hogy oly együgyű embert fogok bemutatni, ki a fenekek királyát, az örökké egyforma szépségében tündöklő aranyat sárgaréznek nézte. Vagy, ki nagy darab gyémántot talált egy bánt vele, mint az egykori svájci ember, ki jelenleg királyi birtokában levő drága gyémántot egy tükörrel után magtalálta, s azt papjának öven krajczárért árultá el. Még csak meg se tüközöm rajta, ha a főt irt eszm után többen llyesimre gondolnak. Hja! napjainkban a pénz és ismét csak a pénz az egyetlen le nem romtható bálvány, mely előtt a nagy többség térdel, fejet bált. Ezért imádkozik letevéhes a nyomorral küszködő, erre tekint soványg szemével az aszesszított aszors. S mi, kik a 19-ik század végén nem egyszer emlékezők kicsinylőleg a pusztában vándorló zsidókról, kik az arany börtört imádták: mennyivel vagyunk jobbak kincseknél? Nem eszünkünk a bosszúknál hasonlóan? Vagy azon eljárásunk, hogy bálványozott ércszükből börtornyul díszesből alakokat veretünk: változtat a dolog lényegén valamit? Nem eszoda hát, hogy a bol drága kincsekről van szó, a nagy többség erre gondol.

Ob, ti bálványimádók! olvasatok s sorokat és tanulmányokat meg, hogy van dicőitett ércszüknél drágább kincs, mely — sajálalom — napjainkban egyre ritkább; de ép ritkaságáért oly megbecsülhetlenül drága.

Előre látom a kicsinylő mosolyt, mely többek ajkán elvonnul, midőn olvasnak, hogy én az „Érnyit” tartom a legdrágább kincseknek a világon.

Ob, te világtól elmaradt ember! — mondják ok — hát még nem tudod: mennyi örömetlennek híresztelt ércszü bocsátottak már aranyért áruba? S talán még női ércszü értesz? No akkor ugyan megjárta, mert biz onnól törékenyebb poréka még a leideoni palack sem lehet, mely pedig egy homok eszm karcolásától is összeomlik.

Mondjanak rám bármit, azzal szemben főszobbi állításonkat lamételek, sőt még hozzátemem, hogy jelen alkalommal kizárólag női ércszükről szólok. Bár tudom, mily nagy azon szerencsétlennek száma, kik ártatlanságukat áruba bocsátják; arra pedig egyetlen esetet sem hozhatok föl, hogy valaki a már egyszer elárasztottat visszazserezte.

Igaz, az állítás ellenem látszik bizonyítani: Ép azért a félreértés kikerülése végett nem késem ki-mondani, hogy az ártatlanság magában véve még nem ércszü; hanem azon lelki erő, melylyel azt mindennemű támadással szemben, még a legveszélyesebb kiseretek között is megóvni tudjuk: nevesztetik ércszünek. Es pedig nem szűltek az emberrel, mint az előbb említett. Erre nevelni kell a gyermeket kis korától kezdve. S ha a feladott ember, bár melyik nemből való, tiszta tudatával bir ezen kifejezett lelki erőnek s azt a kövülményekhez képest helyesen alkalmazni tudja: oly erőse védfalat képez vele maga körül, mely nem mint Jerikó falai a zsidó nép kiáltására, de még az arany csengésére sem fog összeomolni.

Ezen lelki erőt kellene a zsidóknak gyermekeikben korán kifejteni, akkor az ifjú nemzedék az életben sok elkerülhetlenné látszó bűnösölést óvna meg magát.

Az imént tett ígéretemben híven oly börtört kell olvasóimnak bemutatnom, ki ezen lelki erőnek börtörté ban vala s azt a veszedély percesiben sikerrel tudta alkalmazni. De hogy elbeszélésben logikai rendet

terthassak: emlékeztetem máryaia vissza kell szállnom néhány évvel a múltba, melyben történetünk lefolyt.

Déli Magyarországon legszébb városában vagyunk. Legszébbnek nevezem a várost. Nem csak azért, mert annyi felelhetlen ifjúkori emlékeim fűződnek hozzá; de mert e tájt maga a természet szépek alkotó. S ki a Mecsek-hegy déli lejtőjén járva szemeli a főszégyen vidéken s a város királdóbb épületein legeltető; ki jár a Tettlyennek nevezett fennsík, melyet az imént nevezett begyalancs börtört három oldalról keritettek; az nem fogja kérdezni, miért nevezte azon török szultán e helyet a föld paradicsomának, kinek palotája a nevezett főszék déli részén — romokba heverve — ma is látható.

Ha visszagondolok az évekre, melyeket e város falai közt áldottam: alig ismerem önmagamra. A jártai kedv hideg komolyságra változott; a táplált remények csak félg teliművészek; csupán a lefolyt évek s áldott mevetődek hágyának maguk után nyomot elűrhölletlenül.

Történetünk korában még ifjú valék. Tapasztalatlan ésszel s tele reményekkel kés lettem volna a fél világot kebleme ölelni. De még nem voltam már annyira tapasztalatlan, ki a külső fényt a realis valótlól nem tudja megkülönböztetni.

Még egy tanév a P... várostól iskoláival együtt elhagytam. Tanulótársaim között voltak néhányan, kik a társadalmi életben nélkülözhetlenné nevesztett művészet iltkába még nem voltak beavatva, s ennek pótlására társalkodásokra jártak. Engem is többnyire hívtak a csaknem kényeztetésnek, hogy velők menjek. A második hónap elején már nem állhattam ellent Szűke barátom sürgetésének, megfogadtam a képművészet s oszaroakat; s oly jól értem ott magamat, hogy az naplót kezdve hírsz nélkül is rendszeres megjelentem.

(Folyt. köv.)

csatlalt, a sz. a beadott felelősség folytat, az alispáni hivatal is helybenhagyta. Kilián és társai az alispáni végzet harmadikát elintézte végett a közigazgatási bizottságban felelősséget; utóbbi azonban 3 egybehangzó közigazgatási határozat ellen felelősséget helyt nem felelősséget elintézték.

Salamonai Henrik volt keresett közigazgatási ügyben alispáni lemondott; azonban lemondását megtagadta, a folyamat, hogy alispáni végzet helybenhagyta. Tekintve azonban, hogy az iratok Oláh József főmegbírnok kiadottak, emellett a szolgabíró az iratok betérjésére felhívta, a egyetemes Sz. H. kérvénye is véleményes jelentés végett kiadott.

Mint hogy a poltári közigazgatási állás már hosszabb ide óta üresedésben áll, Okmányügyi Minisztériumtól utasították, hogy ezen állásra pályázati hírdetés, a válságot elintézi meg, a az eredményről 45 nap alatt tnyon jelentés.

A mai közigazgatási állás jelentéséből válságot maradt ki, hogy a kistársaság gyógyszerárhoz gyógyszerár Tamás Antal okleveles gyógyszerész egyhangúlag megválasztott.

Árvagy. Beadott 1233 egydarab, mely a tavali 363 hátralelővel 2094 szálra tesz ki. Elintézték 877, elintézték 1997. A hátralelőnek oka az, hogy az iratok számlázott teljesítései elégtelen, mert 3 alispáni díjok, mivel fűszerek biztosítva nem volt, elmaradt, a jelenben csak egy kár, egy irat, és 3 díjok van az iratokban. Tehát nem iktató, nem iktató, nem kár, az iratok nincs. Az egyik irat, Balás Sándor, írását felfüggesztett a főispán által. A jelentés szerint az Árvagyhoz következő: 1. takarékpénztári könyvekben 215,344 forint 39 kr., 2. könyvekben 280,096 forint, 3. értékpapírokban 64,787 forint 25 kr., összesen 547,188 forint 64 kr. Tartalék 2305 forint 1 kr. Jelentés szerint tovább, hogy Kistársaság közigazgatási iratok, pénsek és könyvek a postamegyei küldetésnek febr. hó 22-én és 23-án átadták.

Gr. Csabán László feladása folytán határozott, hogy mint a minisztérium az Árvagyhoz segéd számvetést szaporításra illetve kiegészítésre vonatkozó feladatokat helyt nem adott, azonban a megvett feladatokat, hogy a megvett iratok kérését belől a megvett számvetést szaporításra nézve intézkedhetik; emellett az alispáni irat megvett, miszerint a kiegészítés számvetést kiegészítés iránt előzetes intézkedések a pénztárakat megvett iratokkal a legközelebbi állás legyen jelentés, hogy az év folytán mily megvett iratok megvett, a mily összeg fordítható a szaporított Árvagyhoz iratok számlázott díjaira?

A dőggy. Jelentés nem tért ki, mivel a havi számlák csak febr. 28-án zárultak le.

Lomcsa város polgármesterének jelentése folytán Trik és Bogalla György behajthatatlan adótarozás iránt.

Sácdány város rászóló tati jelentés folytán hasonlólag 114 forint 47 kr. apadába hozták.

Bácsi Tömörkény Miklós 27 forint fényűzési adója behajthatatlanság folytán törölték.

Gregus András, Pollanek Adóll, Tömörkény András, Pusztai Pál, Lovaska András, Jódás András házassági adó elengedése iránt beadott kérvények elintézték.

Katibyi Gyula 3 forint 60 kr. családadója törölték.

Jenő község rászóló 34 forint, Tolmács 19 forint, Kékő 741 forint, László 66 forint, Kis Székács 33 forint 99 kr., Nagy-Székács 102 forint 34 kr., A. Bodony 43 forint, F. Bodony 13 forint 84 kr., Kesz 47 forint, F. Székács 1 forint 46 kr., A. Székács 49 forint 63 kr., Szente 53 forint, Deharmény 6 forint 74 kr. behajthatatlan adóhátralelő leírta.

Sealler Farkas losonci lakos, az ottani Gyurky félszékben barakkokat építtetett, a székhat állásilag Hirtelnek el. A barakkot azonban nem Speller, sem Hirtel nem akarja. A barakképítésében Sealler marasztalt, mivel a megvett vizsgálatból kiderült, hogy a kérdéses telkek Sealler tulajdonai voltak, a székhat, hogy Sealler székhat Hirtelnek eladta volna, igazságra nem lett.

A Kocskovics félszékhat ingatlanok ellen 789 forint 25 kr. adóhátralelő folytán árverés rendeztetett el.

A mai állás a dézsaváltásokról hátralelő behajthatatlanság mellett elrendeltetett. Ezen határozat ellen Eszög és Kozárd községek előjárás felelősséget. (Az első 10437 forint, az utóbbi 4785 forint dézsaváltási adó hátralelőben van). Felelősséget, tekintve a nagy hátralelő, elintézték.

Egy szabályrendelet kimondja azt, hogy mielőtt adóhátralelő címén az ingatlanok elárverés rendeztetett el, előbb az illető adó alapját képező ingatlanok használatára adóhátralelő. Törvény községek előjárás, az szabályrendelet elintézték előjárás, néhány adóhátralelő földtulajdonos ingatlanait haszná-

latára adóhátralelő. Azonban az illető ingatlanok tulajdonosai a használatra kiadott ingatlanokat időközben eladták. Most Törvény község előjárás kérdés intéz, vajjon a használatra jogai mitől birtoklásának? A kérdés megoldás hátralelőre bízott.

Börtény. Február havában a fegyverszak száma 78 al szaporított. E szerint a b. gyarmati bíróságon volt február havában 282 férfi és 22 nő, összesen 304 fegyveres. Ezek közül egy nő fegyveres meghalt. Az élelmiszer ellen pánszóló nem fordult. Összes keresmény volt 257 forint 44 kr., miből a kincstáré 184 forint, a fegyverszaké 71 forint 73 kr.

Egésznap. tudomást vételezt. Útgy. Az általmi és megyei utak a múlt hónapban is — a kedvező időjárás folytán — kifogástalanok voltak. A kavicsemállítás előnye feltételek mellett költöztet ki.

Mint hogy a kavicsemállítás igen nagy mennyiségben történt, tekintettel a vállalkozók nagyszámú pénzbefektetésére, az alispán utasított, hogy az építési hivatal felterjesztéseire a kavicsemállítási költségeket az illető vállalkozóknak előköltség utalványozza ki.

Gr. Csabán László kérdést intézett a főmérnökös, hogy a feketevízi köhid tárgyában legközelebbi szakvéleményt adjon arra nézve, hogy ezen hidnak elcsúszása kizárólag a nagymérvű vízárak tulajdonosai határozzák meg? mert egy tudja és a gonosz nyelvek azt beszélik, hogy a hid elcsúszásának a vállalkozó az oka, ki azt nem szolidan készítette el. Ugyanezt felvilágosítást kér a mostan építés alatt álló Durand-féle hidra is.

Reményfy megjegyzi, hogy a feketevízi hidnak, mely Topcsér főmérnök idejében készült, semmi alapja sem volt, a hogy már ő annak sorsát a collaudáláskor megvettélte.

Egismayer főmérnök megígéri, hogy a kellő vizsgálatot megvett a legközelebbi birtokosai véleményét. A losonci járásba elfelvilágosító tagok Pokorny Gusztáv helyébe Alk György választották meg.

A sz. közl. miniszter rendeletét folytán a gőzhajók vizsgálatára kiküldött szakbírók díjai essent a kincstárból fognak utalványoztatni.

Postaügy. Heréd és Kökényes községek kérése, hogy a losonci posta helyett a hatvani postához csatlakozzanak, a postaigazgatósághoz pártólólag felterjesztették.

Útás vége 11 óra fél órákor.

Alispáni jelentés

(a MARCHIUS 1-én tartott közigaz. ülésen.)

Tekintetes közigazgatási bizottság! Az 1883. évi 11. törvénycikk értelmében a magyar korona országából kiállítandó tőzecs és póttartalékos jutalékból, az újban emelték a székhatóság alapján Magyarországra megállapított 34763 tőzecs és 3476 póttartalékos fedezésére a megye területén szervezett sorozó járáskor szerint a b. gyarmati sorozó járából 62 tőzecs és 6 póttartalékos, a nógádi sorozó járából 63 tőzecs és 6 póttartalékos, a székhat sorozó járából 61 tőzecs és 6 póttartalékos, a székhat sorozó járából 90 tőzecs és 9 póttartalékos, a losonci sorozó járából 101 tőzecs és 10 póttartalékos, a székhat sorozó járából 97 tőzecs és 10 póttartalékos, a losonci városi sorozó járából 15 tőzecs és 2 póttartalékos, összesen tehát 489 tőzecs és 49 póttartalékos lesz kiállítandó. — A múlt 1881. évszék a megye 7 sorozó járásra 483 tőzecs és 46 póttartalékos volt megállapítva.

A fennebbi tőzecsjutalék kiállítás a folyó hó 2-án a losonci városi sorozó járásban veszi kezdetét, a székhat sorozó járásban a jövő hó 28-án fog befejezni.

Az 1881. évi 63. törvénycikk 1. szakaszának 9. k. pontja által Nógádmegyéből Pest Pilis Solt és Kis-Kis-Kis megyébe átköltöztetett Kis-Ornos községet érdeklő árvagyok, mint az azokra vonatkozó egyiratok, egyeztetve a levéltárban, mint a járási szolgabírói hivatalból előhozva volt közigazgatási iratok is Pest-Pilis-Solt és Kis-Kis-Kis megyébe átköltöztetve által a múlt hó 22-én átvétve, a fennebbi vezetett községek átköltöztetése, illetve átköltöztetése tényleg emeltetett.

Végül egy szócsonk tisztelt kell még teljesítenem, midám az az eszög vezetéseket jelentettem be a tek. község. birtokosoknak, melyet megyénk, felelősséget tiszt. társunk Somogyi Zoltán a nógád járás volt főszolgabírája előnyúl által emeltetett. — A kárpályán történt aránylag rövid szolgálati daczára is egyike volt a megye legjobb, legteresebb tisztviselőinek. — Rokonszerően lovagias tulajdonai, kiváló képessége, hivatalos munkájában a szigorú igazság és mélt. nyomatékkal egyeztetve, voltak azon tulajdonok, melyekkel a vele érintkezők tisztán becsülték és szeretettel emeltetett ki. A halál idő előtt hirtelen elhunyt, a pályájának még csak kezdetén állott férfinak, mivel a

megyének is sok szép jogosult várakozása szállott sírba. —

A közigazgatási tereken egyéb megemlékezés méltó fontosabb esemény nem fordult elő.

A személy és vagyonbiztonság a legközelebbi lefolyt hónapban is, tudomásom szerint kielégítőnek mondható. — Kelt B. Gyarmaton, 1883. évi március 1-én.

Medák Károly,
alispán.

Jegyzőkönyv.

Főnöke B. Gyarmaton, a nógádmegyey gazdasági egyeztetés igazgatóság választmányának 1883. évi február hó 14-én tartott ülésén.

(Folytatás.)

11. Gasdik Lajos, mint az „Első magyar áll. biz. társaság” helybeli ügynöke betérjészi a gazdasági javára kezdeményezett birtokbiztosítási feltételek iránti ajánlatát, meghatalmazását és a szerződés pontosítását.

Tekintve, hogy a betérjészi ügynek az ezen gazdasági egyesület irányában már is eredményes tevékenységet fejtett ki; nem különben az irányában általánosan nyilvánuló bizalmat, ezen ajánlat az egyesülés alapján elfogadtatik ugyan, tekintve azonban az egyesületi tagok nagyobb számát, az ebből folyó tömeges biztosítást, nem különben méltóságot annak, hogy a díjazásállítás kedvezményében a régi biztosítók is részesülhessenek. Fölkérik I. alelnök ur, hogy Budapest ezen ajánlat alapján az intézet központi igazgatóságával érintkezve, a lehető legkedvezőbb feltételek kifizetésére a legközelebbi ülésben előterjesztésre.

12. Elnök bejelenti, miszerint a földművelés, ipar és kereskedelemügyi klr. minisztérium részéről az egyet rendeltetésre több rendbeli veteménymagvak megküldését helyezte kiállításra; uvozesesen tavaszhoz, árpa, zab, arankamentes lucerna, répmag, bab és burgonya stb. Ezen előterjesztés örömmel és köszönettel fogadtatik.

13. Az egyesületnek küldendő magvak kiosztása czéljából, minám az egyesület ideiglenes működésének tartama alatt, az egyet tagjainak szakszerűsége sorozása időközben megtörtént, kimondatik, hogy ezek hiányából egyelőre bizottságok fognak kiküldetni, mely bizottságoknak az I. alelnök és titkár mindig tagja leendő. Az egyesületnek küldendő magvak kiosztására az I. alelnök és titkár kivül Harsányi László és Harmos Gábor v. tag urak kérésnek fel.

A kiosztás a titkár lakásán a jelentkezés sorrendjében lesz eszközendő, a minden egyes tag csak bizonyos, a kérvényezőktől származó arányosított, a kiküldött bizottság által megállapított mennyiségben részesülhet. A lucernamagra nézve statisztikai adatok, hogy az 81 kilogrammos adagokban, kilóját 20 krajczár ármegterítés mellett, első sorban az érvényes tagoknak osztandó ki. A többi magvakra nézve arányadól következő mennyiségek vétettek, és pedig: búza, árpa, zab 30 liter (1 váka), burgonya 5 kgr., répmag 1 kgr., bab fél lgr. Az átvétők az átvételről elismervényt adni, a termelés folyamán észlelt tapasztalataikat a titkárnak bejelenteni tartoznak. Mind ezeknek felhívása úján közhírre tétele elrendeltetik; a minám Nógádmegye közgyűlése az egyesület anyagi támogatását megígéri, Medák Károly plánpán ur föl kérendő, hogy addig is, míg az egyet szakszerűsége lép, az egyet körében fölmerülő fölívások a birtokosokat a hivatalos hírlapba fölívásai szakszerűsége.

14. Elnök bejelenti, miszerint Mauthner Ödön magkereskedő az egyesületnek 40 forint értékű magvakat, Clayton és Schultsworth gépgyáros cég pedig egy hármast ekt ajándékképp küldend.

Ezen ajánlatok szakszerű elfogadtatván, az ajánlatokoztatott jegyzőkönyv elismerése nyilvánítottatik, a ez alkalomból mint bizalmat érdemlő mennyiségben a gazdasági közönség közönségébe ajánlatnak. Nieholms és Sacks gépgyárosok az egyet vagyon gyarmatára, és gyarmatára szélesebb körben ismeretese czéljából hasonló adományok feltétele kérésnek fel. Az ajándék kép nyerezendő gépek kísérletek töltve végett, díjmentesen az egyet tagok rendelkezésére bocsátandók.

15. A tavaszi idő beálltával tenyésztőbárók, különösen barto bikák beszerzésének szükségére merülve föl, elnök indítványozza, miszerint szállításának föl a tenyésztők az iránt, hogy eladó bikák korát, árát, valamint a vásárlók vételi szándékukat az egyesület titkárával jelezzék be, a ha miután rászól nagyobb száma bejelentés történnék, czélzaserzőnek véleményező birtokos megterjeszt, mely némi jutalom kiosztásával is egybekötethetők. Felajánlatandóknak váli a gazdasági közönséget az iránt is, vajjon nem obnít-e a kormánytól tenyésztőbárók, részleltetés mellett, az egyet közvetítéssel beszerzeni.

Ezen indítvány elében elfogadtatták a gazdasági köznevelési feladatokat. A békés és a díjak megadására későbbi alkalommal. A kormány feladatokat köznevelési, hogy monyi tényezéseket a milly feladatok mellett becsüljék az egyet rendezése.

16. Mintán több egyet tag díjat a pénzárba már előlegesen befizette, nyugtát és elismervényeket nyomatása rendelkezett el, az ezzel elvett és pénzárba becsült meg.

17. Köztársasági ténny, hogy az egerek már eddig is pusztítottak ténny az ősi feladatokban és lucosnásokban, de a bekövetkező onyhebb időjárás a nagy szárazság kártevényt határokat még éreztetőbbé teszi, a magas kormányhoz felirat indítványokat intézkedések az iránt, hogy az egyet az irásnak legcélszerűbb módjáról értesíteni legyen kedjük.

Az indítvány elfogadtatik annak kibővítésével, hogyha az irás még által eszközölhető legcélszerűbben, ebből az egyetnek bizonyos mennyiséget rendelkezésre bocsátani kellősségek. Együtt az Ottokara-féle fogda használatára iránti véleménye kikérődő. (Folytatása következik.)

A balassa-gyarmati takarékpénztár részvényiár-azság mint a 26-án Hanzély László elnöke alatt évi és tisztújító közgyűlést megtartván, mintán Dr. Bercei indítványára az évi igazgatói jelentést előterjesztették elfogadta, Milován János által indítványozott módon, a szárazsághoz köldöttségnek 6 tagra dr. Bercei Henrik és Szabó János által történt előterjesztése után a tisztújítást a következő eredménnyel ejtette meg.

Először, az igazgatói széklet többesrészre megválasztott, de mindgy vizsgálatilag nyilatkozó érdemű volt igazgató és közlelőnek előnyben ismert alakja Reményi József, alosztók az ügybizalmat és hasznos terettségére által közlelősségek ürvendő Hanzély László választattak meg.

Igazgatóvá József daczára, üdemei, igazságos és méltányos eljárása, barmann bármódok által mindenkori becsülést és tisztelést méltán kiérdemelt Harmos Gábor urat, a helyettesítő a takarékpénztári érdekekre oly éber figyelmet fordított és nagy ügybizalmat tanúsított Vannay Ignác választott meg.

Az igazgatók Angler László, Baintner Ottó, Felsenburg Tivadar, Havas Gyula, Madách Károly, Milován Arkád, Nagy Mihály és Szabó János rendes, nemkülönböz Bercei Lipót és Grubbaum Jakab póttagok lett megalkatva.

A felügyelő bizottság Bacskó Gyula, Chikán Mihály és Dr. Földi Ferencs rendes, valamint Földi Károly és Milován János póttagok megválasztásával alakították meg.

Az intézet prosperitását igazolják a következő adatok: az intézet 1880-ik évi pénzforgalma volt 2.240,923 ft 86 kr., 1881-ik évi pénzforgalma már 2.372,199 ft 77 kr., tehát 131,270 ft 91 krral több az előző éviénél. A tisztújítástól 1880-ban 17,332 ft 70 kr., 1881-ben pedig 27,074 ft 90 kr., tehát 9,742 ft-tal több, mint 1880-ban. Vagyon 1.202,787 ft 95 kr. — A 300 részvény közt, a szabályozott levonások után 15000 ft-ban osztatik fel, e ekként egy részvényre 50 ft esik, mely osztalék március 1-től folyóvá válik. Megjegyzendő, hogy a tiszta nyeresémből a tartalékokra 30,000 ft-ra kiegészítetik, a 1880 ft 51 kr. a jövő évi nyeresésszámlára íratik.

Érdekesebb vita az osztalék megadására körül fejtődött ki. Gazdik Lajos azt blizi, hogy az alapozalylag megállapított 10 százalékon felül a tartalékok egy kiegészítéssel sem gyarapítható, de a magát ártó ártó részvényes annak felosztását kereset ulján is érvényesítheti.

Kondor József az igazgatói előterjesztést elfogadónak véli, mert a tartalékok a törvény rendelkezésével fogva gyűjtetvén, minél több csatolattik hozzá, annál előnyösebb az intézet jó birtve.

Vannay Ignác Kondor József véleményét magáévá teszi, azt blizi, hogy oly intézkedések, melynek 170,000 értékben felvett a törvényfolyam val tozárának alávetett állami értékpapírral vannak, a kellő óvatosságról megelégednek nem szabad; hogy a mintatakarékpénztár, a „házi”, a papírrészt fel nem osztja, de esetleges veszteségek fedezésére szolgáló külön tartaléka gyűjti; hogy ezáltal az intézet birték esetleges pénzszavak bekövetkezése esetén is megővni véli; de a részvényesek ez által mit sem vesztenek, mert a tartalékok gyarapítása által egyrészt a betevők bizalmát megerősítvén, nagybbr mértékben sokszorozhat az intézet, másrészt a részvényes érteke fokozatosan emelkedik, s az attól megvaló telemes értékegyeremény által bőven van kárpótolva.

Reményi József kijelenti, hogy ő elfogadja az igazgatói előterjesztést, azt ártvén és opportunusnak véli, de blizi, hogy Gazdik a törvényesség terén áll, s indítványozza, hogy a kérdése az szárazsá, de békés kiegyezéssel által nyerjen megoldást.

Harmos Gábor védi az igazgatói előterjesztést, s azok után, amik elmondattak, kevés a mondani valója, de mintán meg e szempontot, t. i. hogy a megyei árvalatások, a melyek több százezreket tesznek ki, az az alap és tartalékokat arányában rendel a törvényhatóság elhelyezel, glönyönek tartja az előterjesztést, mert ebből az árvalatások szaporítása szék-eképp be fog következni.

Végül Kóry Tivadar intézeti titkár hosszabb, és a takarékpénztári ügyleteket körülményesen megvilá-

gító szakbeszédével az igazgatók előterjesztését védvén, az 38 szavazat ellenében 161 szavazattal elfogadtattik.

Ezek után Hanzély László köznevelési indítványos megválasztás Reményi József volt igazgatónak és az igazgatóknak, ami Harmos Gábor indítványára azon kiegészítéssel, hogy az igazgatói tisztját megvaló Reményi Józsefnek jegyzőkönyvi kivonat alakjában kiadományozás, osztatlan felosztás és közlelősségekkel elfogadtatván, ezzel a mozgalmas ülést véget ért.

A „Takaréki és Hitelintézet” helybeli részvényiársulat f. évi február hó 28-án tartotta meg évi rendes közgyűlést a tisztújítást Komjáthy Anzelm kir. tanácsos elnöke alatt. A gyűlésnek következő mozzanatait emeljük ki.

Megjelent minitgy 40 részvényes személyesen, kik egyuttal több távollévőnek képviselésével is felbáztva voltak. Ugy a jelen voltak, mint a képviseltek, 103 részvény birtokában voltak, s a kereskedelmi törvény értelmében 141 szavazattal gyakorolhattak. Alosztók Komjáthy Anzelm úr mintán jelentette, hogy a társulat elnök Gr. Forgách Antal úr ő excellenciája egyeb elfoglaltságai miatt meg nem jelenhetett, a közgyűlést megnyitja, s ennek határozatképességét constatálva, a jegyzőkönyv szerkesztésére Balás József intézeti ügyoszt, a majdani hitelreállításra Weiss Salamon és Balázs Ferencs részvényeseket kéri fel.

Ezután felolvastatták az igazgatói évi jelentést, a származékokat és a felügyelő bizottságok felvilágosítási jegyzőkönyvet, a melyek szerint az intézet mindny vágyosa megvizsgáltunk és rendben lévőnek bizonyították, a vesztések is csupán 70 ft-ot erejék érte az intézetet. Telt az évi forgalom egészen 1.884,469 ft 78 krt., s az 1881. évi december 31-iki lettel alálott vagyon m. é. 368,118 ft 63 kr. „vagyoni”, s ennek megfelelő „terh” főössmet mutat fel. L. é. 1881. évi december 31-én 293,028 ft 48 kr. volt az intézetnél, és nyeresémi illtve jövedelmül 6399 ft 67 kr. mutatottuk. Ebből az alapzabályok szerint tartalék- s nyugdíjalapra, jötevény cselokra, az igazgatóság s felügyelősségek elő jutalékát, majd 697 ft 58 kr. erejéig egyéb tisztelődíjazások levonván, a megmaradt 4650 ft 98 kr. a részvényeseknek mint osztalék kiadattat rendelkezett, s így 16 ft esik a 180 ft-ral befizetett minden részvényre.

Következett azután az alapzabályoknak némi kisebb iránybani módosítás, valamint annak elrendelése, hogy mintán a 200 ft-os részvényekre eddigéig csak 130 ft-ot lett befizetve, ugyancsak 5-6 forint minden év március 1-én befizetessék. A választásokra kerülvén a sor: Gróf Forgách Antal társulati elnöknek, s Komjáthy Anzelm alelnöknek, Földi Henrik igazgatóság egyhangú közfalkálással tjből megválasztattak, aligazgatóul pedig a részvényesek sorából Dettrich Zeigmond ur választott meg szintén közfalkálással. A tis igazgatóság tag titkos szavazás után történt. Dr. Bogdan Mihály, Vidár Viktor, Pajor István, Szilágyi Mór, Felsenburg Mór, Elfer Ede, Braudaver Alajos s Weiss Salamon jöformán a beadott összes voksokkal, a ezenkívül Weiss Nándi és Weiss Márk viszonylagos többséggel választattak meg. Utánkölt Reményi Károly és Gschelt Armin kaptak legtöbb szavazatot.

Részletről csak elismarodásokat fejezhetjük ki eddigi működése iránt ezen pénztintézetnek, mely, mint meglehetően kitűnik, a földbirtok kölcset aránylag nagy figyelemben részesített, s az értékpapírvásárlásoktól visszatartotta magát. — Érdemes ez az igazgató a intézeti ügyeknek, de egyes igazgatósági tagoknak is. Ugy halljuk azonban legújában a közlönyben 2 igazgatósági tag helyének betöltéséről oly üdvözlések kerültek itt is felmára, melyek a felekezletesség s pajtázkodás fogalmához igen közel állanak. A közlönyben derék Weiss testvérek közül oly közlelő állásra, minő egy nyilváns intézet igazgatósága, elég lett volna egyet bevalasztani. Weiss Márk urat eddig nem lévő szerencsék ismerel, nem tudhatjuk, nem-e Rózsabegyri posta őt Szilágyi ügyvéd ér? De annyit tudunk, hogy egy pénzintézet szászerekre menő oly vagyont kezel, mely nem a részvényesek, s ez okból az igazgatósági tagok bevalasztásánál elő sorban közszempontok által, nem pedig azon körülmények által kell magunkat vezettetni engedni, hogy kinek rokonsága bír sok részvényrel, és hogy ki a mi o m b o r u n k. — Az ilyen pernyeréssel elvesszük az ügyet. Pénztintézet s minden közintézmény csak úgy bírhat-jövővel, ha széles alapokra fektetülk az.

B-Gyarmat város képviselő testülete február hó 29-án közgyűlést tartott, melyen a képviselők igen nagy számmal vettek részt. A mult ülése jegyzőkönyve felolvastatván, hiteltelítetett arról, hogy a jövőre azon utasítás is bevezessék, miszerint az egyszékesgyi bizottság minden felváltól tagylen jelentést a képviselő testülethez. Ezután a rendőrfelügyelői (kapitányi) állomása betöltése került napirendre. Reményi József indítványozta, hogy a 6 tanácsnok egyike csak egy évre bízzassék meg a rendőri ügyek vitelével; ennek ellenében Kóry Tivadar kimérli indokokkal azon nézetet támogatja, hogy a rendőrnök az állása, mint a többi előjáró legálább is 3 évre biztosíttassék. Harmos Gábor a városi szabályrendelet értelmében nem tartja csészernél kimondani a megbízás idejét. Hosszabb eszmecsere után, melyben az a nézet vergődött telenyára, hogy a rendőri megbízás 3 évre biztosíttassék, a kérdés tárgyalása a napirendről levétetett s a választás ejtett meg. A választás eredménye az lett, hogy Opics Károly egyhangulag megválasztott. Opics a bizalmat megköszönte s megígérte, hogy kitellességet a város érdekében erőteljesen és bízgón fogja teljesíteni. A közlelősségek kiegészítése után a tisztóli parancsnokság azon kérvénye vétetett tárgyalás alá, melyben a parancsnokság kérelmez, hogy a tisztóli szolgálatokhoz 4 rendőr

becsátassék rendelkezésre. A tanács javaslata az volt, hogy csupán 3 rendőr engedhető át. A képviselő testület azt határozta, hogy 3 rendőr csupán pénzbeli illetményre engedtemek át a tisztóli egyetnek, mely ezen csupán erejéig a kellő számú legényeket fogadja fel. A tisztóli egyet azon kérvénye is, mely vármagyat állította: Brankovics György által szerkesztett „Budapest” napilapban megjelent régálmás cikkre a város részéről rehabilitált kérvény, kedvező megoldást nyert, s örömmel constatálhattuk, hogy a város a tisztóli egyetnek, melyet, mint komrárt és adókötelezett szakségek intézményét anyagilag és erkölcsiileg támogat, s melynek reputációját feltétlenül éri, a teljes és fényes elégtételt egyhangulag és a legnagyobb készséggel adja meg, s ezzel kifejezést adott annak, hogy az egyet működésével teljesen meg van elégedve. Ezen végzés nyilváncsára hozatik. Az 1407 tankötelek csupán irakával megfizott tanult urakkal 50 ft-ot megválasztott meg. Végül felolvasították a városi kisdudor ügye, s azon panasz is előfordult, hogy ezen intézet vesztése az oktetek még eddig sem maradt meg, s hogy az intézet ily vesztés mellett nem felel meg céljának, mert a szegényebb sorok széklet gyermekei csupán mintegy „hátszorosítanak”, végül, hogy a megválasztás terjesztése végült ezen intézet a város azon részén volna elhelyezendő, hol a magyarországi valóság terjesztetné is. A vizsgálat és véleményezés egy későbbi tárgyalásra bizott, melynek tagjai: Kék László, Baintner Ottó, Havas Gyula és Karik János. A közgyűlés 12 órára fejeztetett be.

Vettük a következő képv. testület határozatát: B-Gyarmat város képviselő testülete csupán kijelenti, hogy a helybeli ok. tisztóli egyet eddigi működéséről teljesen meg van elégedve, sőt kitűnik működéséről elismarodást és közlelősséget fejezi ki; és így a „Budapest” című napilap f. évi február 19-iki számban megjelent s „Kedélyes tisztóli” című közlelősséggel szemben, ezen egyet reputációjának megóvása érdekében szakségekkel találja kinyilatkoztatni, hogy a jelzett cselben foglaltak teljesen valótlanok. Mert az egyet tagjai a törvényekben nem vesznek részt, hanem nem szolgáltat szakségek és a város által fizetett törvényes teljesül; mert a febr. 16-iki üléstől alkalmával a nagy távolaság daczára a szakségek közlelősségek az egyet tagjai által kivételk; végre mivel a városi előjárók által csak az 16-iki közlelősségek, hogy a vármagyatört a bármely néplépmeg távol tartat meg, nehogy a tisztóli működésükben akadályozva legyenek. Kelt B-Gyarmat, a városi képviselő testület 1881. évi febr. 28-án tartott közgyűléséből. Kiadta: Surtus Mihály, v. bíró.

Kukla András helyb. polgár a febr. 16-iki üléstől alkalmával (mint egyik károsodott fel) felhevült állapotba jutván, az egyet egyes tagjai irányában sértő kifejezéseket használt. Most megbánva tettét, s következő kérvényi terjesztet az egyetnek, mely ezen sértésért őt komolyan kérdőre koldíttá vonni:

Tisztelt Parancsnokság! A h-gyarmati m. é. 1881-ik évi febr. 16-án dühöngött szavak alkalmával, sőt a közlelősségekkel szemben a helybeli tisztóli által a városba és sértő kifejezésekkel ittem, mit feladatim lecsillapítással tördelése meg bántam és az csupán csak meg nem bocsátottam. Ez okból visszavonva minden bármely sértés szerkesztését, állattal háson a tisztelt Parancsnokságot, hogy a közlelősségekkel szemben az elkövetett sértés meg bocsátás, mert én valamint a tisztelt Parancsnokságtól, egy a melyen történt tisztóli egyet minden egyes tagjától eszed és tanácslyam kitért bocsátást. Teljes tisztelődíjazás a tisztóli egyet céljára 10 a. 6. dírt és cseltek. A tisztelt Parancsnokság alantat magálja Kukla András károsodott.

Jegyzőkönyv.

A „Szécsényi Időki Gazdasági Egyet” 1882. évi február hó 26-iki napján Szécsényben tartott közgyűléséről.

Elnök Balás Antal, jegyző Révay Sándor. Elnök daltatn 2 és fél órák után megválasztott egyet tagok jelenlétében az ülést meggyitván, a napirend első tárgyát a folyó hó 13-án tartott választmányi ülése előterjesztését jelölt meg, a napirend megválasztási egyetletének az egyetlet tárgyalása kitűzték át íratát illetőleg, minek folytatás a választmányi ülése jegyzőkönyvének ide vonatkozó része felolvastatik.

Dr. Palaszy Ágost egészen helyes eljárásnak itéli, hogy a választmány az egyetlet általános irányelveit megalkapitva, ezeknek a közgyűlés elő terjesztését határozta el. Tárgylag tekintve az irányelveket, olyanoknak találja, melyek a gazdasági érdekek előmozdítását cselő egyetletnek a részletes megvitatásánál is alapul szolgálhatnak, miért is indítványos azoknak a közgyűlés által való elfogadását.

Az indítvány általános helyesléssel találkóván, határozattal emeltetett, minek folytatn ugyancs indítványozza, hogy az egyetlet módosításának megvitatása céljából egy 15-ös bizottság kitűzték ki, mely a napirend megválasztási gazdasági egyetlet kitűzték ki egy, kebelől választott 3 tagú közlelősségek által tritkussék, és többibank lévő feladata az újtársulati jelentést tenni a közgyűlésnek, mely a határozathozatali jogát magának tartja fel.

Ez indítvány elfogadtatván, a 15-ös bizottságba megválasztattak: Balás Antal elnök, Kriváry Antal, Boke Albert, gróf Pejacsovich Artúr, báró Butler Henrik, Szerény János, Saigety Ferencs, Hoffmann Jakab, Ruzinkó Antal, Sajka Emil, Vancso Béla, Hoffmann Ignác, Saigartyó Pál, Pinter Sándor és Révay Sándor, egyetmind a bizottság jegyzője.

A napirend második tárgyát a származékok megvizsgálásáról szóló jelentések képtetik.

Sajka Emil a Ruzinkó Antal 1881. évi január hó 1-iki aprília hó 80-ig terjedő pénztári származékok megvizsgálására kiküldött bizottság részéről jelentti, hogy e származékok, mely 283 ft 43 kr. bevétel mellett 104 ft 95 kr. kiadás, és 1010 ft. alapítványi tőkével de 197 ft. tagdíj követelmény egy 1210 ft 60 kr. pénztári vagyont tártat fel, egy telenben

